

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Michala Kubánka a z přísedících Františky Princové a Doc. RNDr. Miroslava Tetra, CSc. v hlavním líčení konaném dne 9. května 2013, **t a k t o**:

Obžalovaná

X X X X X, rozená XXXXX

nar. XXXXX v XXXXX,
trvale bytem XXXXX

j e v i n n a , ž e

dne 1. listopadu 2012 v době od 09.00 hodin do 09.45 hodin v XXXXX, XXXXX, v přízemí panelového domu, nejdříve vyvolala hádku se svým manželem XXXXX, nar. XXXXX, a když tento chtěl byt opustit, tak ho bodla kuchyňským nožem o délce ostří 188 mm do pravé strany hrudníku v nadklíčkové krajině, v úmyslu ho usmrtit, a způsobila mu bodnořeznou ránu nad pravou klíční kostí, bodnořezné poranění pravé podklíčkové žíly a bodnořeznou ranku horního laloku pravé plíce, s následkem smrti,

t e d y

jiného úmyslně usmrtila,

č í m ž s p á c h a l a

zločin vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku.

a o d s u z u j e s e

podle § 140 odst. 1 tr.zákoníku za užití § 58 odst. 1 tr.zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání **8 (osm) let**.

Podle § 56 odst. 3 tr.zákoníku se obžalovaná pro výkon uloženého trestu zařazuje do **věznice s ostrahou**.

Podle § 70 odst. 1 písm. a) tr.zákoníku se vyslovuje trest propadnutí věci, a to **kuchyňského nože zn. TESCO MA SONIC** s černou plastovou rukojetí o celkové délce 31 cm a délce čepele 19,5 cm.

Podle § 228 odst. 1 tr.řádu se obžalovaná zavazuje k povinnosti náhrady škody poškozeným:

- Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Krajská pobočka pro Jihočeský kraj, Žižkova 22, České Budějovice ve výši 1.699,- Kč,
- XXXXX, nar. XXXXX, bytem XXXXX ve výši 175.000,- Kč

Podle § 229 odst. 1 tr.řádu se poškození:

- XXXXX, nar. XXXXX, bytem XXXXX
- XXXXX, nar. XXXXX, bytem XXXXX

zastoupení kolizním opatrovníkem XXXXX

odkazují s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních

O d ů v o d n ě n í :

Po provedeném dokazování v průběhu hlavního líčení, zejména na základě výpovědi obžalované XXXXX, svědeckých výpovědí XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a dalších, dále na základě znaleckých posudků z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické a forenzní psychologie, jakož i znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie a listinných důkazů, byl zjištěn následující skutkový stav věci. Obž. XXXXX dne 1. listopadu 2012 v místě bydliště v XXXXX, XXXXX, v přízemí panelového domu, nejdříve vyvolala hádku se svým manželem XXXXX, nar. XXXXX, když opětovně manžela začala podezírat z nevěry, a když tento chtěl byt

opustit, tak ho bodla kuchyňským nožem o délce ostří 188 mm do pravé strany hrudníku v nadklíčkové krajině, v úmyslu ho usmrtit, a způsobila mu bodnořeznou ránu nad pravou klíční kostí, bodnořezné poranění pravé podklíčkové žíly a bodnořeznou ranku horního laloku pravé plíce, s následkem smrti.

Obžalovaná XXXXX v přípravném řízení trestním využila svého práva a odmítla vypovídat. V průběhu hlavního líčení obžalovaná podala obsáhlou a podrobnou výpověď, ve které zhodnotila soužití s poškozeným-manželem XXXXX a dále popsala průběh dne 1. 11. 2012 do okamžiku vzniku poranění manžela a následně přivolání záchranné zdravotnické služby. Obžalovaná zdůraznila, že v průběhu manželství byla dlouhodobě, nejméně poslední dva roky, ze strany manžela fyzicky napadána. Popsala, že manželství provázela nedostatek finančních prostředků, na jejich majetek byl prohlášen osobní úpadek. Situace jí velice tížila, uvažovala o odchodu od manžela, chtěla zajistit klid pro sebe a děti. Současně obžalovaná zmínila, že z důvodu nedostatku finančních prostředků, se výrazně omezovala v jídle, proto viditelně zhubla, nicméně okolí nedávala své problémy nijak najevo. V rámci manželského soužití byla vedle fyzického napadání i slovně ponižována, manžel jí vyčítal, že nechodí do práce, nevydělává peníze a nepřispívá do rodinného rozpočtu. Takovou kritiku vnímala jako nespravedlivou, když se snažila osobně zabezpečit domácnost, případně vydělávat peníze úklidem. Dále obžalovaná k přímému dotazu soudu uvedla, že se nikomu ve svém okolí nesvěřila o tom, že je ze strany manžela fyzicky napadána či ponižována. Neučinila tak ani při telefonátu s XXXXX, této naopak manžela prezentovala jako tichého, klidného muže.

Obžalovaná vyslovila přesvědčení, že jí byl manžel nevěrný s jinou ženou, k takovému tvrzení ji vede náleží SMS zprávy, kterou našla v mobilním telefonu manžela. Manžel nevěru popřel.

Výslech obžalované byl zaměřen na zjištění události, která se odehrála dne 1. 11. 2012 v přízemním bytě panelového domu na adrese XXXXX. Obžalovaná vypověděla, že uvedeného dne se probudila kolem páté hodiny ranní, následně se věnovala zabezpečení dcer, které odcházely do školy. Poté co připravila pro dcery snídani a oblečení, vypila kávu a vykouřila cigarety. Starší dcera XXXXX opustila byt v čase kolem 07.30 hodin, pro mladší dceru se dostavil její bratr asi ve tři čtvrtě na osm a odvedl jí k matce. Dle obžalované prakticky každý den mladší dcera XXXXX odcházela k její matce. Uvedeného dne ráno byl manžel v posteli, již byl vzhůru, po odchodu dcer jí požádal o kávu. Poté vstal a přišel do kuchyně, zde k ní pronesl, že dcery nejsou doma, a proto mu může nadávat a vyčítat nevěru. Obžalovaná reagovala tak, že zmínila před manželem SMS zprávu, která potvrzuje nevěru a sdělila manželovi, že uvažuje o rozvodu manželství, s čímž nesouhlasil. Došlo k menší slovní hádce. Obžalovaná připustila, že poté uskutečnila telefonický hovor s kamarádkou XXXXX. Obžalovaná se nedokázala hodnověrně vyjádřit k důvodu a obsahu telefonátu s tím, že si na to již nepamatuje. Po předstředění obsahu telefonátu obžalovaná upřesnila, že jediným důvodem telefonátu bylo zjištění totožnosti milenky manžela. Po skončení telefonátu jí obžalovaný začal fyzicky napadat. Napadání popsala jako sled opakovaných úderů pěstí do obličeje a jiných částí těla, dále byla napadena kopy. V důsledku napadení se pomočila, požádala manžela, aby jí přinesl náhradní oblečení. Následně se odebrala do koupelny za účelem výměny prádla, manžel zůstal v obývacím pokoji. Následně jí manžel začal opětovně slovně urážet. Obávala se dalšího napadání, proto se odebrala do kuchyně, z kuchyňské linky vzala kuchyňský nůž, aby zabránila manželovi v hrozícím útoku. Zde obžalovaná vysvětlila,

že již v minulosti na obranu před manželem použila kuchyňský nůž, v předchozích případech manžel vždy v útočení přestal, případně opustil byt. I kritického dne byla stoprocentně přesvědčená, že se jí podaří manžela odradit v dalším útoku. V další části výpovědi obžalovaná připustila, že měla z manžela strach, přesto po uchopení nože do ruky odešla za manželem, který seděl na pohovce v obývacím pokoji. Přistoupila k němu na vzdálenost ruky. V jaké ruce držela nůž, případně jakým způsobem tento uchopila, nebyla obžalovaná schopna uvést s tím, že si to nepamatuje. Dále popsala, že manžel, přestože viděl nůž v její ruce, byt neopustil, naopak jí slovně provokoval slovy: „*Tak pojď, ukaž, co umíš.*“ Na chování manžela odpověděla tak, že mu oznámila, že má v úmyslu domácí napadání oznámit. Na to manžel zareagoval tak, že vstal z pohovky, udělal krok směrem k ní a slovně jí opětovně provokoval slovy: „*Tak pojď.*“ Nejdůležitější moment nebyla obžalovaná schopna podrobně popsat s tím, že pouze setrvala na tvrzení, že se s manželem prostě střetli. Celou událost vylíčila jako nechtěnou, nezamýšlenou, v podstatě jako nešťastnou náhodu. K přímému dotazu, zda učinila jakýkoliv pohyb rukou, v které držela nůž, v době, kde manžel vstával z pohovky, obžalovaná uvedla, ve které držela v inkriminovaný čas a na inkriminovaném místě, jakýkoliv pohyb, uvedla, že si to nepamatuje. Nedokáže proto vysvětlit, jak vzniklo poranění manžela v podobě bodnořezné rány v místě nadklíčkové krajiny pravé strany hrudníku. K výslovnému dotazu prohlásila, že manžela rozhodně nožem nebodla.

Obžalovaná při popisu a dotazech na klíčovou situaci dne 1. 11. 2012 naopak neustále zdůrazňovala, že se manžel nebál, i když držela v ruce nůž a přistoupila k němu. K dotazům mimo jiné popřela, že by v kritické době se jí snažil manžel napadnout, či držel jakýkoliv předmět v ruce. Obžalovaná současně nebyla schopna popsat ani následné jednání poté, co dle její verze došlo k „nešťastné události“, nedokázala vysvětlit. Obžalovaná navázala v popisu události tím, že zjistila poranění manžela v oblasti krku, snažila se proto přivolat záchranku. Jelikož byla rozrušená, nemohla si vzpomenout na telefonní číslo. Po úspěšném kontaktu na záchranou službu byla po telefonu instruována o způsobu poskytnutí první pomoci. Konkrétně uvedla, že se s manželem odebrali do ložnice, zde se lehl na podlahu, přiložila mu na ránu ponožky, aby zamezila krvácení. Manžel byl stále při vědomí, obžalovaná uplatnila obhajobu v tom směru, kdy jí manžel odpustil a dal jí příslib dalšího společného soužití.

K dotazům obžalovaná připustila, že již v minulosti bodla nožem vlastního bratra, a taktéž manžela, což se stalo bez následků na zdraví.

K osobním poměrům obžalované bylo zjištěno, že má základní vzdělání, následné střední odborné vzdělávání nedokončila. Odešla žít s partnerem do Rakouska, kde setrvala několik let. Po návratu zpět se živila jako servírka na Lipně, doznala, že byla stíhána a odsouzena pro trestnou činnost spojenou s distribucí drog. V této souvislosti obžalovaná dále uvedla, že sama v minulosti byla uživatelkou, zejména marihuany a pervitinu. Pervitin dlouhodobě neužívá, marihuanu však nárazově jedenkrát do týdne užívá. Naposledy užila marihuany v týdnu, kdy se stala událost s manželem.

Vedle výsledku znaleců, kteří zpracovali znaleckého posudky, jak bude podrobně rozvedeno níže, soud v průběhu hlavního líčení provedl výslech svědků z řad osob blízkých obžalované či poškozeného, případně obyvatel panelového domu v bydlišti obžalované.

Účelem provedení takového dokazování bylo zjistit věrohodně soužití obžalované a poškozeného. Lze konstatovat, že vyjma svědkyně XXXXX, žádný ze slyšených svědků nepotvrdil výpověď obžalované, a to ve směru násilných projevů a chování poškozeného XXXXX vůči manželce.

Svědkyně XXXXX byla již v přípravném řízení trestním vyslechnuta k žádosti obhajoby, a to na samém konci prováděného vyšetřování. Svědkyně mimo jiné uvedla, že byla svědkem přímého fyzického násilí páchaného na obžalované ze strany manžela. Svědkyně konkrétně vypověděla, že se s obžalovanou zná dlouhodobě. Navzájem se svěřovaly, kdy obžalovaná jí sdělovala, že mají s manželem finanční problémy. Svědkyně popsala konkrétně napadení obžalované ze strany manžela, který jí rukou stisknul pod krkem po předchozí hádce. Vedle toho byla přítomna dalším hádkám a sporům manželů XXXXX. Dále svědkyně zmínila návštěvu poškozeného v jejím bytě, kdy se svěřil s problémy v manželství, manželku nazval „krávou“. Svědkyně dále vypověděla, že se obžalovaná svěřovala s obavami z napadení ze strany manžela, projevovala strach. Několikrát pozorovala „modřiny“ na těle obžalované. Proto obžalovanou opakovaně nabádala, aby napadání oznámila, případně sdělovala, že tak učiní sama. Obžalovaná jí prosila, ať se nikomu nesvěřuje. Na druhou stranu však svědkyně hodnotí vztah mezi obžalovanou a poškozeným jako láskyplný, zmiňuje zdrobněliny při vzájemném oslovování. Konečně svědkyně podala svědectví i v tom směru, že se jí obžalovaná svěřila s podezřením na nevěru ze strany manžela.

Svědkyně XXXXX vypověděla, že se s obžalovanou dlouhodobě zná, prakticky od dětství, kontakt mezi nimi nebyl pravidelný. Právě pro omezené kontakty s obžalovanou v posledních letech byla překvapena, pokud jí obžalovaná telefonovala a žádala o zjištění totožnosti ženy jménem XXXXX, která měla s manželem obžalované pracovat ve firmě XXXXX. Obrátila se na ní zřejmě z důvodu, že v minulosti sama byla ve firmě zaměstnána. Totožnost ženy jménem XXXXX, kterou obžalované podezírala, že je milenkou jejího manžela, se jí nepodařilo zjistit. Z následného telefonátu zjistila, že obžalovaná sama podnikala kroky ke zjištění totožnosti a bydliště údajné milenky manžela. Důležité svědectví podala svědkyně XXXXX k telefonátu, který přijala dne 1. 11. 2012. Svědkyně vypověděla, že byla obžalovanou kontaktována v časovém rozpětí 08:00-08:30 hodin. Obžalovaná opětovně prohlásila, že manžela podezřívá z nevěry s ženou jménem XXXXX, vyjádřila se současně tak, že žádná žena jí s manželem spát nebude. V telefonátu na ní obžalovaná působila rozzlobeně, proto se jí snažila uklidňovat v tom směru, že její podezření se nemusí zakládat na pravdě. Obžalovaná naznačila, že pokud by byla nevěra manžela prokázána, že v takovém případě byt podpálí a svého manžela zabije. Sdělení obžalované si vyhodnotila jako nadsázku, vůbec neuvažovala o tom, že by to mohla učinit. Naopak se jí snažila přesvědčit, necht' si manželem vztah urovnají. Délka hovoru byla do deseti minut. Nálada obžalované v průběhu telefonátu byla střídavá, chvílemi budila dojem nazlobenosti a vzteku, v jiných částech hovoru byla smutná a plakala. Dalšího dne zjistila, že XXXXX je mrtev, což jí překvapilo.

Svědkyně XXXXX se též vyjádřila k osobě poškozeného XXXXX v tom směru, že bližší kontakt s ním nikdy nenavázala, znala jej pouze „od vidění“. Zmínila též, že sama obžalovaná manžela charakterizovala jako tichého a málomluvného. Nikdy se jí nesvěřila s tím, že by jí manžel fyzicky napadal.

Svědčyně XXXXX, obyvatelka panelového domu č.p. XXXXX v XXXXX uvedla, že obžalovaná i poškozený na ní působili klidným a vyrovnaným dojmem. Nikdy nebyla přímým svědkem projevu násilí či hádkám mezi jmenovanými. Zmínila, že občas z bytu byly slyšet projevy hádky, což připisovala nedostatku financí v rodině. Svědkyně si vybavila jedinou výraznou hádku, která se stala půl roku před smrtí poškozeného, kterou popsala jako intenzivní, bylo slyšet bouchání a zvuky připomínající pohyby s nábytkem. Slyšela vzájemné nadávky manželů XXXXX s tím, spíše byla slyšet obžalovaná. Kritického dne 1. 11. 2012 byla s přítelem v bytě, který sousedí s bytem obývaného obžalovanou a poškozeným. Popřela, že by zaslechla hádku či spor.

Svědčyně XXXXX vypověděla, že se poznala s poškozeným XXXXX ve firmě XXXXX v Českých Budějovicích. Popřela však, že by jejich známost ze zaměstnání přerostla v milenecký poměr. S poškozeným se potkávali pravidelně na pracovišti, případně společně trávili čas při jízdě na kole do zaměstnání a zpět ve společnosti dalších osob. Svědkyně opakovaně zdůraznila, že mezi nimi byl kamarádský vztah, poškozený se jí postupem času svěřoval s problémy v rodině, stěžoval si na manželku, nicméně se velice kladně vyjadřoval o dětech. Poškozený se jí svěřoval s tím, že manželka ho kontroluje, žárlí, proto se velice obával, aby nebyli společně, byť při jízdě na kole, v blízkosti jeho bydliště vidět. Svědkyně potvrdila, že udržovala s XXXXX též kontakt prostřednictvím mobilního telefonu, konkrétně formou SMS zpráv. Vyměňovali si navzájem zprávy, jejichž obsahem nebylo nic osobního. Současně se jí XXXXX svěřil, že ho manželka neustále kontroluje, ať již telefonicky, či jinak. Z tohoto dovodila, že XXXXX byl v manželství nešťastným, když i sám nijak konkrétně uváděl, že má doma peklo, naznačoval, že by se podívovala, pokud by zjistila poměry soužití s manželkou.

Svědčyně opakovaně, i k dotazům obhajoby, odmítla, že by byla milenkou XXXXX, na podporu takového tvrzení uvedla, dlouhodobě, v rádech několika měsíců před úmrtím XXXXX s ním neudržovala žádnou formu kontaktu, zmínila, že od poloviny roku 2012 byla nemocná a v zaměstnání absentovala. V další části poměrně obsáhlé výpovědi svědkyně zmínila, že byla ze strany obžalované v době před úmrtím XXXXX telefonicky kontaktována. Telefonáty obžalované zařadila do posledního týdne života poškozeného, když uvedla, že konkrétně v pondělí měla dva nepřijaté hovory z neznámého telefonního čísla. Napotřetí hovor přijala, neznámá žena se omluvila s tím, že se jedná o omyl. I přesto byla opětovně ze stejného čísla kontaktována, kdy se jí žena představila jako XXXXX. Jelikož poškozeného znala pouze jako XXXXX, vůbec jí nenapadla souvislost. Obžalovaná se jí snažila sdělit obsah nějakých SMS zpráv, jelikož jí hovor obtěžoval, ukončila ho.

Svědčyně XXXXX vypověděla, že byla dlouholetou blízkou kamarádkou obž. XXXXX. Jejich rodiny se často navštěvovaly. Svědkyně zmínila, že zřejmým problémem v rodině XXXXX byl nedostatek peněz, alespoň obžalovaná si neustále na nedostatek stěžovala. Svědkyně popřela, že by pozorovala mezi manželi XXXXX projevy násilí či významných hádek. Zmínila, že zejména obžalovaná používala zdvořiliny při oslovení manžela. K osobě obžalované uvedla, že v roce 2012 pozorovala rapidní úbytek váhy. Poškozený byl povahou mírný a klidný, byl starostlivým k jejich nezletilým dcerám. Vzhledem k pravidelnému setkávání se rodin vnímala žárlivost obžalované na manžela a jeho děti z předchozího manželství, na které měl XXXXX platit výživné. Svědkyně vyslovila

přesvědčení, že při manželských neshodách byl poškozený pasivnějším, dokonce zjistila, že v takových případech byt opustil a přespal na jiných místech. Obžalovaná se svědkyni svěřila při návštěvě, že manžela v minulosti napadla nožem, aniž by utrpěl poranění. Dle svědkyně by obžalovaná nikdy nedovolila manželovi rodinu opustit.

Svědék XXXXX, dlouholetý známý poškozeného, vypověděl, že s XXXXX byl v pravidelném kontaktu v zaměstnání. Prostřednictvím poškozeného poznal i jeho manželku. Obžalovaná na jedné straně manžela oslovovala zdvořilými slovy a dávala najevo, že manžela miluje, na druhé straně byl přítomen neustálým projevům kontroly chování manžela v podobě častých telefonátů do zaměstnání. Současně nazval XXXXX manželku psychopatem, stěžoval si na neustálé pronásledování, svěřil se mu, že ho napadla a způsobila mu poranění pravé ruky. Poškozeného XXXXX popsal jako hodného chlapa, který měl velice rád své dcery.

Svědkyně XXXXX potvrdila, že jako sousedka manželů XXXXX slyšela projevy hádek, hádky se opakovaly cca třikrát do měsíce. Při hádkách vnímala pláč obžalované, jednalo se spíše o projevy hysterického pláče.

Svědkyně XXXXX potvrdila, že problémem rodiny XXXXX byl nedostatek peněz. Obžalovaná nikde nepracovala, poškozený finančně rodinu zabezpečoval. V případě finanční tísně to byla obžalovaná, která vyvolávala konflikty. Svědkyně současně zmínila, že se jí obžalovaná svěřila v tom směru, že již jednou proti manželovi zaútočila nožem, kdy do něj nůž vrazila, štěstím bylo, že poškozený měl na sobě koženou bundu, a proto byl náraz ztlumen. Současně svědkyně uvedla, že to byla obžalovaná, která neustále telefonicky prozváněla, resp. kontrolovala, svého manžela. Taktéž se zmínila, že obžalovaná pravidelně kouřila marihuanu.

V průběhu hlavního líčení procesní strany souhlasily s přečtením protokolů o výsledku svědků z řízení přípravného, konkrétně osob: XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX. Obsahem svědeckých výpovědí bylo hodnocení vzájemného soužití obžalované a poškozeného, jejich projevy, jejich neshody v manželství. Je zjevné, že obsah svědeckých výpovědí byl ovlivněn vztahem svědků k obžalované či poškozenému. Z výpovědí nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by svědčily pro fyzické či jiné formy napadání obžalované v manželství.

V průběhu hlavního líčení byl přehráán zvukový záznam, a to telefonní hovor obžalované na tísňovou linku 155. Z úvodu zvukového záznamu je zjevné, že obžalovaná popisuje k dotazu pracovnice zdravotnické záchranné služby, že se pohádala s manželem, a že ho píchla nožem do krku. Dále mimo jiné obžalovaná zmiňuje, že manžel není při vědomí, chroptí a rána mu silně krvácí. V další části je obžalovaná instruována k poskytnutí první pomoci. Projev obžalované lze hodnotit jako plačtivý až lítostivý nad tím, co způsobila. V návaznosti na zvukový záznam soud provedl důkaz listinou zvanou záznam o výjezdu Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje. Z této bylo zjištěno, že v 09.40 hodin dne 1.11.2012 byla zadána výzva o poskytnutí pomoci. V době příjezdu záchranné zdravotnické služby na adresu XXXXX do bytu rodiny XXXXX, se poškozený nacházel v poloze na zádech, oděv měl nasáklý krví. Byla patrná bodná rána v oblasti nadklíčkové krajiny. Byla konstatována smrt.

Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství bylo zjištěno, že dne 1.11.2012 v 11.30 hodin byla provedena prohlídka těla zemřelého XXXXX. Poškozený byl nalezen v poloze na zad, byl oblečen do oblečen do žluté mikiny, žlutého trika a modrých spodků. Oděv byl rozsáhle prokrvácen, pod okrajem límečku vpravo byla zjištěna šikmá bodnořzná rána jdoucí zprava shora doleva dolů. Vpravo vpředu na krku je přiložena bílá froté ponožka. Po jejím sejmutí znalec zjistil šikmou bodnořznou ránu v pravé nadklíčkové krajině, která probíhá zprava zezadu shora dolů doleva dopředu dolů. Při stlačení hrudníku pak z rány vytéká krev. Orientační zevní prohlídkou byly zjištěny drobné nepravidelné oděrky pod dolním ušním boltcem.

V návaznosti na prvotní ohledání zemřelého XXXXX byla následně provedena pitva. Závěry pitevního protokolu byly stvrzeny znalci v průběhu hlavní líčení. Prvotním ohledáním těla byly zjištěny drobné povrchové rány v obličejové části poškozeného: povrchní drobná oděrka na špičce nosu, uprostřed pravé tváře oválné začervenání kůže o rozměru 2x1,5 cm nahore s dvěma vybiňujícími cípy o délce půl cm, těsně pod úhlem dolní čelisti dole svislý povrchní škrábanec délky 1,5 cm, pod dolním úponem levého ušního boltce ve vzdálenosti 5 cm oděrka dopředu se rozšiřující, za ní další dvě drobné úzké oděrky délky jednoho cm, pod středem těla dolní čelisti vpravo byl shledán přerušovaný škrábanec délky 6 cm jdoucí zprava shora dozadu dolů., 1 cm centimetr pod červení dolního rtu vpravo je šikmý škrábanec jdoucí zleva shora doprava dolů délky jednoho centimetru. Při ohledání krku poškozeného bylo zjištěno poranění, a to v prostoru nad vnitřním okrajem pravé klíční kosti v podobě bodnořzné rány jdoucí šikmo zprava zezadu shora doleva dopředu dolů v délce pěti centimetrů pod dolním úhlem, který se zdá ostřejší. Současně je zde shledán podkožní krevní výron růžovomodré barvy o průměru dva centimetry. Při zevním ohledání těla byla nalezena zaschlá krev na obou dlaních horních končetin, jakož i na dolních končetinách a na pokožce pravého kolene vpředu, na levém koleni a bérce zevnitř. Po otevření dutiny břišní bylo zjištěno poranění horního laloku pravé plíce, a to dva centimetry od horního okraje a dva cm za přední hranou je lokalizována bodnořzná ranka jdoucí zezadu shora doleva dolů v délce jednoho centimetru a do hloubky jednoho centimetru. Současně je zjištěno poškození pravé podklíčkové žíly v podobě v ostře podélné bodnořzné ráně na přední straně, a to v délce 2 cm, takže prakticky chybí přední půlkruh v zmíněné délce. Tepny zůstaly nepoškozeny. Provedením pitvy nebylo zjištěno jiné poranění vnitřních orgánů poškozeného XXXXX.

Na základě uvedeného popisu provedené pitvy a zevního ohledání XXXXX znalci určili, že příčinou smrti bylo zakrvácení dutiny hrudní při bodnořzném poranění podklíčkové žíly. V dutině hrudní pak bylo nalezeno 1.600 mililitrů tekuté i kypře sražené krve a byla nalezena napěněná krev v srdeční komoře a otok mozku. V průběhu pitvy byla poškozenému odebrána krev, kdy nebyla zjištěna přítomnost alkoholu, též následným toxikologickým vyšetřením byla vyloučena přítomnost jiné omamné či návykové látky. Součástí pitevního protokolu je rozsáhlá fotodokumentace, na které jsou zachyceny poranění v obličejové části těla, ale zejména bodnořzná rána v oblasti pravé nadklíčkové krajině, včetně průběhu rány do laloku líce (fotografie č. 31,32).

V následném znaleckém posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství znalci popsali mechanismu vzniku poranění, které utrpěl XXXXX dne 1.11.2011, současně se vyjádřili k eventuální intenzitě a směru násilí, které působilo proti tělu poškozeného, a

v neposlední řadě se vyjádřili k možnému postavení poškozeného v době útoku. Znalci zejména uvedli, že smrtící zranění, tj. bodnořezná rána nad pravou klíční kostí odtínající část stěny podklíčkové žíly vpravo v délce dva centimetry a způsobující bodnou řeznou ranku horního laloku pravé plíce, bylo způsobeno bodnořezným nástrojem typu nože, kterým mohl být velmi dobře nůž, zajištěný jako stopa č. 22. (viz. protokol o ohledání místa činu) Nalezená krev v dutině hrudní byla způsobena krvácením z pravé podklíčkové žíly. Napěněná krev v srdečních komorách byla způsobena nasátím vzduchu do krevního oběhu otevřenou pravou podklíčkovou žilou. Ostatní poranění byla způsobena tupým předmětem, kterým silou malé intenzity působil do uvedených míst. Škrábance v obličeji tak, jak jsou popsány výše, by mohly dle znalců dobře vysvětlit vznik působení nehtů při potyčce. Dle znalců byla bodnořezná rána způsobena útokem, který byl veden střední silou, jakou je schopna vyvinout žena, a to shora dolů a mírně zpředu dozadu. Ostří bylo orientováno doleva dopředu z pohledu zraněného. Nůž mohl být držen jak v pravé tak v levé ruce s ostřím vyčnívajícím od malíkové hrany ruky. Směrem k výškovým poměrům pak znalci dovodili, že je dána pravděpodobnost, že v momentu zasazení úderu byl poškozený předkloněný, popřípadě mohl vstávat ze sedu. U zemřelého nebyla zjištěna poranění, která by bylo možné dávat do souvislosti s obranou proti útoku. Dále znalci uvedli, že po vzniku smrtícího poranění byl poškozený schopen aktivního jednání, i například chůze po dobu nejméně desítek vteřin, možná i minut. Ke smrti pak došlo s odstupem několika minut a desítek minut po vzniku zranění. Smrti bylo možné zabránit, a to pouze včasnou a specializovanou lékařskou pomocí. Taková pomoc by musela být poskytnuta během několika minut po vzniku poranění. Znalci se také vyjádřili, že dobu smrti lze odhadnout na základě posmrtných změn a teplotních poměrů zjištěných při prohlídce zemřelého na místě. Na základě dostupných podkladů lze tedy dobu smrti odhadnout na časové rozpětí 07.40 až 09.10 hodin dne 1.11.2012.

V průběhu stvrzení znaleckého posudku v rámci hlavního líčení znalci uvedli, že místo v oblasti podklíčkové kosti, kde byla zjištěna bodnořezná rána, je středně odolné. Pro průnik bodnořezného nástroje typu nože v daném místě je potřebné vyvinout nejméně střední sílu útoku. Znalci byli v průběhu výslechu konfrontováni se skutkovou eventualitou vzniku poranění u poškozeného v podobě tzv. naběhnutí (nabodnutí) na bodnořezný nástroj, případně držený v ruce. Znalci takovou eventualitu vyloučili, když argumentovali tím, že pokud by se poškozený aktivně pohyboval proti noži, tento by musel být pevně fixován, přičemž pevně fixovaný nůž není držený v ruce jiné osoby. Znalci uvedli, že v takovém případě by došlo k ohnutí ostří čepele nože, což by způsobilo jiný vznik bodnořezného poranění, než jaký byl v daném případě zjištěn. Znalci dále určili čelné postavení poškozeného k obžalované, která držela v ruce nůž. Dále znalci uvedli, že délka ostří nože tak, jak byl na místě zajištěn, pronikla minimálně pět centimetrů do těla poškozeného, o čemž svědčí zasažení horního laloku plíce.

Z provedených důkazů soud podrobně popisuje protokol o ohledání místa činu, včetně náčrtku a pořízené fotodokumentace. Předmětem ohledání byl byt v přízemí v panelovém domě XXXXX v ulici XXXXX v XXXXX, který obývala rodina XXXXX. Při ohledání byly nalezeny četné biologické stopy, dále četné trasologické stopy, věcné a další. Mimo jiné jsou zachyceny krevní stopy nacházející se na podlaze, případně stěnách bytu. Na fotografii č. 41 a 42 je zachycen nález těla poškozeného XXXXX v době ohledání, včetně četných krvavých stop v jeho blízkém okolí. Soud výslovně zmiňuje, že byla též zajištěna věcná stopa v podobě

jednoho kuchyňského nože s černou rukojetí o délce 31 centimetrů, délka střenky 19 centimetrů. V délce 11 centimetrů je vidět na střežce nože krev (č. fotografie 11-114).

S ohledem na obhajobu obžalované, že byla dne 1. 11. 2012 fyzicky napadena ze strany manžela, soud výslovně zmiňuje důkaz v podobě celkových fotografií postavy obžalované. Z těchto se nepodávají žádné projevy násilí na těle obžalované. Na těle jsou zachyceny pouze stopy potřísnění červenými skvrnami.

Zajištěné biologické, věcné, případně trasologické stopy byly následně podrobeny kriminalistické expertize. Z posudku z oboru kriminalistika, odvětví biologie a genetika, byla zjištěna DNA analýza předložených biologických stop zajištěných na místě činu, případně z oděvu, které vydala obžalovaná XXXXX dne 1.11.2012, a které měla na sobě při zásahu policie. Současně předmětem byly i věci, které měl na sobě poškozený v době pitvy. Znaleckým zkoumáním bylo zjištěno, že byla prokázána přítomnost lidské krve na všech předložených věcných stopách, tedy mimo jiné i na čepeli kuchyňského nože, dále na oděvních součástkách zajištěných při pitvě zemřelého, či oděvních součástkách, které vydala obžalovaná. Současně byl stanoven úplný DNA profil osoby XXXXX a XXXXX. Porovnáním úplného profilu DNA obžalované a poškozeného se z DNA profilů z přiložených srovnávacích zajištěných biologických stop byla zjištěna shoda.

Ze znaleckého posudku z oboru kriminalistika, odvětví mechanoskopie, jehož objektem byla zajištěná věcná stopa, a to kuchyňský nůž, bylo zjištěno, že celková délka kuchyňského nože je 312 mm. Lesklá kovová čepel má délku 193 mm a je upevněna v plastové rukojeti černé barvy. Příčné ostří čepele pak činí délku 188 mm, jemně oboustranně šikmo vybroušené do maximální výši 10mm. Výška čepele pak tvoří maximálně hodnotu 30 mm.

Dále byly předmětem znaleckého zkoumání z oboru kriminalistika, odvětví mechanoskopie, zajištěné oděvní součásti obžalované a poškozeného. Jejich zkoumáním bylo zjištěno poškození oděvu, tedy jak trika s krátkým rukávem a dlouhým rukávem, s charakteristickými znaky mechanoskopické stopy zajištěné pod č. 22 (kuchyňský nůž) bylo zjištěno, že bodnořezné poškození na přiložené stopě, tedy triku s dlouhým rukávem, mohlo být způsobeno přiloženou stopou č. 22. Ke stejnému závěru zpracovatel znaleckého posudku dospěl i u trika s krátkým rukávem. Lze tedy učinit závěr, že na předložené stopě, tedy triku s dlouhým rukávem, bylo nalezeno v blízkosti krčního úpletu bodnořezné poškození celkové délky 44 mm. Na předložené stopy, triku s krátkým rukávem, bylo nalezeno v blízkosti výstřihu krku, bodnořezné poranění celkové délky 38 mm. Současně byla zjištěna u nalezených bodnořezných poranění na přiložených stopách druhá shoda v umístění, v orientaci a velikosti poškození. Oba jednotlivé oděvy proto mohly tvořit součásti oblečení poškozené osoby v době vzniku poškození. Při ohledání místa činu byly následně zajištěny i mobilní telefony zn. Nokia EMAI č. XXXXX a dále mobilní telefon zn. Samsung červenočerné barvy. Při znaleckém zkoumání byla zajištěna data z mobilního telefonu, případně SIM karet.

Dále soud provedl důkaz protokolem o provedené rekonstrukci k prověření možných skutkových variant vzniku smrtelného poranění na straně zemřelého XXXXX. Byla prověřována varianta, kdy poškozený byl zasažen nožem v poloze vsedě a varianta, kdy

poškozeného zasáhl nůž při snaze vstát a napřímít se z polohy vsedě. Provedená rekonstrukce byla obrazově zadokumentována (č.l. 500-512).

V průběhu hlavního líčení soud dále provedl důkaz znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, vypracovaným Ing. Josefem Gottwaldem. Ze znaleckých posudků bylo zjištěno, že v krvi zemřelého XXXXX nebyla použitými metodami prokázána přítomnost alkoholu, případně jiných toxikologických významných těkavých látek. V moči nebyly imunochemicky detekovány kanabionidy, ani amfetaminy. Byla prokázána pouze přítomnost metabolitů ibuprofen, a to v koncentraci 0,49 mg/l. Prakticky ke stejnému závěru došel zpracovatel znaleckého posudku i v případě obžalované XXXXX, taktéž u ní nebyla zjištěna přítomnost alkoholu či jiných toxikologicky významných těkavých látek.

K osobě obžalované XXXXX byl v přípravném řízení trestním vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, znalcem MUDr. Janem Tučkem, Ph.D. V průběhu hlavního líčení znalec stvrdil a v některých případech rozvedl písemně uvedené závěry znaleckého posudku. Znalec dospěl k závěrům, že posuzovaná XXXXX na základě dostupné dokumentace a na základě vlastního vyšetření, trpí smíšenou poruchou osobností s rysy histriónskými a emočně nestabilními. Mezi typické rysy emočně nestabilní poruchy osobnosti impulsivního typu patří tendence jednat impulsivně, bez ohledu na důsledky jednání. Emoce takto uzpůsobených osob jsou proměnlivé a nevypočitatelné, snadno se mění i vlivem nepatrného podnětu. Nejsou schopni své pocity ani své chování ovládat. Bývají neukázněni, neplní své povinnosti, nejsou dostatečně zodpovědní. Uspokojování svých potřeb nedovednou omezit nebo odložit, bývají nesnášenliví, mívají konflikty s ostatními, pokud by je někdo chtěl kritizovat nebo jim v něčem bránit. Současně dle znalce nejsou takové osoby schopny zvládnout roli dospělého, nedovedou systematicky pracovat, bývají promiskuitní a nestálí v partnerských vztazích. Plánované kriminální činy nejsou pro ně typické, spíše se jedná o důsledky náhlého impulsu a reakce na pocit provokace ze strany jiného člověka. Jejich problémem je spíše výbuch násilí, který nelze předvídat.

Mezi typické rysy histriónského osoby patří akcentovaná emocionalita a teatrálnost. Nápadná je emoční labilita, nestálost a povrchnost. Vyskytuje se také zvýšená sugestibilita, nadměrná potřeba vzrušení. Mívají konflikty s jinými osobami. Dále znalec uvedl, že v době spáchání trestného činu nebyly znaleckým zkoumáním zjištěny žádné takové skutečnosti, které by svědčily pro ovlivnění alkoholem či jiné psychotropní látky. Pakliže je pravděpodobné tvrzení, že obžalovaná užila marihuanu naposledy v pondělí před trestným činem, který se měl stát ve čtvrtek, nemohly se akutní účinky marihuany v žádném případě projevit. Znalec uvedl, že obžalovaná mohla jednat pod vlivem afektu, tento mohl být vyvolán stresující událostí, pokud zjistila nevěru partnera a obávala se jeho rozhodnutí ji opustit. Smíšená porucha osobností jí pak neumožňovala plně kontrolovat vliv afektu jednání. Pokud zasahujícími policisty na místě činu byla popisována zmatenost posuzované, sama uvádí pomočení, nejistotu ohledně místa činu a toho co se stalo, je možné toto dávat do souvislosti s prožitím silného afektu. Znalec dále obecně uvedl, že zkoumáním nebyly zjištěny žádné takové skutečnosti, které by svědčily pro přítomnost apatického afektu, pro který je typická amnézie na vlastní čin a okolnosti, které ho doprovázely. Znalec dále zmínil, že v době vyšetření obžalovaná docházela do psychiatrické ambulance pro poruchy přizpůsobení. Tuto poruchu však dává do souvislosti s jednáním, pro které je obžalovaná stíhána, a která se rozvinula až po vlastním kriminálním činu.

Znalec se dále podrobně vyjádřil k přičetnosti obžalované v době spáchání skutku, pro který je stíhána. Znalec uzavřel, že obžalovaná byla schopna rozpoznat nebezpečnost jednání, tedy protiprávnost. Naopak schopnost ovládat jednání byla podstatně snížena v důsledku rozpoznané smíšené poruchy osobnosti a významného afektu na straně obžalované. I přes zjištěnou poruchu přizpůsobení, pro kterou po zahájení trestního stíhání vyhledala psychiatrickou pomoc, znalec hodnotí schopnost plnohodnotné účasti u trestního řízení jako zchovalou, kdy obžalovaná je schopna i chápat význam a smyslu ukládaného trestu. K případné závislosti obžalované na alkoholu či jiných návykových látkách rozvedl, že nebyla zjištěna závislost na alkoholu či jiných návykových látkách. V případě marihuany byl zjištěn abúzus a forenzně nevýznamný nikotinismus. Pokud jde o možnost resocializace obžalované XXXXX, zde znalec neshledává zásadní překážku k postupnému dosažení zralých forem chování, po které je mimo jiné charakteristická seberealizace založená na samostatném a odpovědném rozhodování, akceptaci jeho následku. I přes přítomnost smíšené poruchy osobnosti není dle znalce pobyt obžalované na svobodě pro společnost nebezpečný, smíšená porucha osobnosti je trvalého charakteru a jen velmi obtížně ovlivnitelná. Proto není navrhována žádná forma ochranného léčení. Znalec ze zdravotnické dokumentace nezjistil, že by obžalovaná před dnem 1. 11. 2012 navštívila psychiatra či psychologa. Dále bylo zjištěno, že znalec při stanovení shora popsaných závěrů vycházel z tvrzení obžalované ohledně fyzického napadení ze strany manžela.

Konečně v rámci hlavního líčení soud provedl důkaz výsledkem znalce PhDr. Mgr. Václava Lukeše ke znaleckému posudku z oboru zdravotnictví, odvětví klinická a forenzní psychologie. Znalec k osobnostnímu založení obžalované XXXXX uvedl, že její rozumové schopnosti jsou ve srovnání se stejně starou populací celkově v dolním pásmu průměru. Některé složky se však jeví jako výchovně či výukové zanedbané. Paměťové schopnosti jsou průměrné, události prožité si vybavuje obsahově vcelku přesně se správnou orientací v čase. Znalec neshledal významné poruchy vnímání, ukládání, ani následné reprodukci prožitých událostí. Obžalovaná nemá tendence ke konfabulacím (zkreslování) či bájivé lhavosti. Pokud popisuje nejzávažnější pasáž v podobě bodnutí jako méně přesnou či vyhýbavou, je nutnost z psychologického hlediska kalkulovat s možnou podvědomou obranou obžalované ve formě vytěsnění vzpomínek nanejvíce brutální, tak i s tendencemi spíše vědomému úniku od zodpovědnosti.

Osobnost obž. XXXXX dle znalce jednoznačně imponuje jako anomálně strukturovaná, v prožívání dominují zejména egocentrismus, rigidita návyku a postoje, nepřizpůsobivost a emoční labilita. Její osobnost disponuje širokou škálou manipulací, pasivních i agresivních vůči okolí, které znalec demonstroval již v písemném vyhotovení posudku. Uvedená charakteristika projevů chování posuzované je trvalá, osobnost byla kontinuálně formována již od dětství. Obžalovaná svá selhání připisuje chování druhých osob (tzv. projekce) či selhání zdůvodňuje objektivní nutností či náhodou situací (tzv. racionalizace), případně zcela svá selhání zcela popírá či bagatelizuje. Znalec upozornil, že do doby provedeného vyšetření není v prožívání posuzované nějak zvýrazněn sklon k pocitům viny či sklon k depresivním rozvahám. Znalec dále zmiňuje, že v den události, byla bez vlivu spánkového deficitu, nebyla pod vlivem alkoholu či drogy. Vzpomíná na aktivity těsně předcházející napadení. Na průběh hádky a projednávání události má zchovalou vzpomínku téměř kompletní. Pouze neuvádí či případně pozměňuje okolnost bodání manžela, resp.

vlastní vyvrcholení události. Znalec z pohledu odborného zaměření pak dovodil, že případné bodnutí manžela po vystupňované hádce obžalovaná vzhledem k osobnostnímu založení přisuzuje náhodě, aby tak ospravedlnila své počínání. Znalec navazuje na podporu posledního znaleckého závěru tím, že neregistruje na straně obžalované příznaky typické pro kvalitativní poruchu vědomí, například apatický afekt. Naopak z psychologického hlediska lze vyhodnotit chování jako jednání ve shodném afektu s vědomím možné újmy druhé osobě. Obžalovaná již v minulosti reagovala obdobnými aktivitami, pobodáním bratra, útok nožem na manžela. Takové chování je pak shodné s jejím osobnostním založením a způsobem řešení konfliktu, resp. reakcí obžalované na nastalé konflikty. Znalec se též vyjádřil k hodnocení a chování obžalované v partnerském vztahu, kdy má obžalovaná sklony dominovat, poučovat, sledovat výkonnost či chování partnera. Znalec shledal značnou žárlivost s tendencemi k autoritářství, ve vztahu k jakémusi majetnictví partnera. Dále znalec hodnotí, že emoce obžalované jsou špatně regulované, má sklony k impulsivnímu a explozivnímu vybití. Jsou též naznačovány zjevné sklony k tzv. afektové agresi, kdy v zátěži snadno sklouzne emocím vzteku.

Soud zmiňuje obsah znaleckého posudku, který zahrnuje i přepis řízeného hovoru s obžalovanou ohledně průběhu dne 1. 11. 2012. I zde se obžalovaná znalci svěřila, že manžela bodla, naopak, a to znalec k dotazu v průběhu hlavní líčení zdůraznil, popřela, že by byla před útokem sama manželem fyzicky napadena. Znalec se též vyjádřil, zda použité metody znaleckého zkoumání osobnosti obžalované jsou schopny přinést odpověď na otázku, zda obžalovaná je obětí domácího násilí, resp. týrání. Znalec odpověděl, že použil dvě metody, které by detekovaly příznaky týrané osoby, obě s negativním výsledkem. V této souvislosti znalec uvedl, že v rámci testových otázek obžalovaná záporně odpověděla na dotaz, zda byla fyzicky napadena ze strany manžela. Dále rozvedl k osobě obžalované, že na základě zkoumání lze jednoznačně z psychologického hlediska uvést, že byla výlučným verbálním a následně i fyzickým agresorem, strach nebyl dne 1. 11. 2012 v interakci s manželem zaregistrován.

K osobě obžalované bylo zjištěno, že je od 18.10.2012 do současnosti vedena jako nezaměstnaná na úřadu práce, pobírá dávky státní sociální podpory. Vedle toho bylo zjištěno, že obžalované XXXXX byl přiznán vdovský důchod, který aktuálně pobírá ve výši 8.370,- Kč. Z opisu rejstříku trestů obžalované bylo zjištěno, že byla celkem dvakrát pravomocně odsouzena. K předchozím odsouzením již nelze přihlížet jako k případné přitěžující okolnosti v rámci úvah o potrestání, neboť předchozí odsouzení byla zahlazena. Jelikož byly obžalovanou v trestním řízení presentovány skutečnosti o kritické finanční situaci a úpadku, učinil soud po podání obžaloby šetření u insolvenčního oddělení zdejšího krajského soudu. K osobě obž. XXXXX bylo ověřeno, že usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne XXXXX, sp.zn. XXXXX, bylo schváleno oddlužení.

Skutkové hodnocení věci:

Shora provedené důkazy soud hodnotil jednotlivě i v jejich vzájemném poměru. Provedené důkazy dle přesvědčení soud tvoří dostatečný podklad pro posouzení skutkových a následně i právních okolností projednávané trestní věci. Lze v tomto směru konstatovat, že i procesní strany považovaly dokazování za úplné, neboť nečinili žádných návrhů na doplnění dokazování.

Provedeným dokazováním byly objasněny základní skutkové okolnosti projednávané trestní věci.

Obž. XXXXX popsala relativně podrobně průběh dne 1. 11. 2012 až do útoku s nožem vůči poškozenému. Obžalovaná uvedla, že nůž použila jako obranu před poškozeným, neboť již byla uvedeného dne fyzicky napadena a současně se obávala dalšího napadení. Na podporu tvrzení o nutnosti použití nože dále vypověděla, že již v minulosti čelila fyzickým útokům manžela. Přepokládala, že manžel na držení nože v ruce zareaguje tak jako v předchozích případech, prostě byt opustí. Pokud jde o poranění manžela, obžalovaná vypověděla, že šlo o nešťastnou náhodu, úmyslně manžela nožem nezasáhla, nabídla skutkovou verzi, že zranění si mohl způsobit sám tím, že si na nůž držený v ruce si tzv. naběhnul v době, kdy vstával z pohovky v obývací místnosti. V další části obžalovaná popsala, jak se snažila manželovi pomoci poranění ošetřit, popsala snahu přivolat zdravotnickou záchrannou službu.

Obžalovaná se ve výpovědi snažila vykreslit manžela jako násilníka, který jí dlouhodobě fyzicky napadá. Proto soužití v manželství hodnotí jako nespokojené. Dále obžalovaná zmínila finanční problémy a dluhy. Přemýšlela o rozvodu v manželství. Z provedených důkazů však nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by potvrzovaly výpověď obžalované ve shora naznačeném směru. Pouze svědectví XXXXX dílem potvrzuje násilné chování XXXXX vůči obžalované. Ve věci vyslechnutí svědci sice popsali, že vnímali zvukové projevy hádek mezi manžely XXXXX, fyzické napadení obžalované nepotvrdili. Svědci konstatovali, že při hádkách „byla slyšet“ především obžalovaná.

K osobě poškozeného XXXXX bylo svědecky zjištěno, že se jednalo o nenápadného, tichého a klidného muže, který docházel do zaměstnání. Z výpovědi svědkyně XXXXX, která je potvrzována mimo jiné výpovědí svědka XXXXX, bylo zjištěno, že obžalovaná důsledně (telefonicky) kontrolovala manžela na pracovišti. Taktéž z výpovědi svědkyně XXXXX bylo zjištěno, že to byla obžalovaná, která byla v manželství dominantní. Nelze při hodnocení důkazní situace přehlednout doznání obžalované o předchozím napadení manžela nožem. Tyto skutečnosti je pak nutné porovnat s tvrzením obžalované o dlouhodobém a systematickém napadání ze strany manžela. Tvrzení obžalované o fyzických útocích, jsou v rozporu s provedenými důkazy, zejména svědeckými výpověďmi, ale i závěry znaleckého posudku v oboru psychologie. Soud připomíná, že znalec PhDr. Mgr. Václav Lukeš se přesně a podrobně vyjádřil k hodnocení a chování obžalované v partnerském vztahu, kdy má obžalovaná sklony dominovat, poučovat, sledovat výkonnost či chování partnera. Znalec dále shledal v osobnosti obžalované značnou žárlivost s tendencemi k autoritářství, ve vztahu k jakémusi majetnictví partnera. Taková charakteristika byla potvrzena svědeckými výpověďmi. Soud proto jednoznačně vyloučil, že by obžalovaná byla osobou v manželství dlouhodobě týranou. Takový předběžný skutkový závěr je důležitý pro interpretaci jednání mezi obžalovanou a poškozeným dne 1. 11. 2012. Soud vylučuje proto obhajobu obžalované, že v rámci hádky dne 1. 11. 2012 se pouze bránila dalšímu fyzickému útoku. Obhajoba namítla, že ze strany obžalované byla dne 1.11.2012 vedena pouze a jenom obrana, nikoliv útok vůči obžalovanému. Dále obhajoba argumentovala tím, že je nutné velmi pečlivě vážit, zda pachatel záměrně útočil proti takové části těla, kde jsou orgány důležité pro život, které jsou nadto snadno zasažitelné. Pakliže se v daném případě jedná o jedno bodnutí a takový průnik nože do těla, který nezasáhl oblast důležitého orgánu, nemohlo se jednat o srozumění s ohrožením života. Konečně obhajoba zmínila i záznam hovoru obžalované se

záchrannou službou. Tento prokazuje, jaké maximální úsilí obžalovaná vyvolala na záchranu manžela. Klade si poté otázku, zda právě takto se chová vrah. Na základě shora uvedených námitek pak obhajoba uzavřela, že není možné dokázat XXXXX zavinění v podobě úmyslu usmrtit svého manžela. Naopak obhajoba vyslovila přesvědčení, že provedené důkazy hovoří o tom, že XXXXX jednala v nutné obraně vyvolané předchozím útokem, kterému se pouze bránila nožem. Jelikož jsou zde pochybnosti, zda při obraně i bodla svého manžela, které nelze v daném stádiu již odstranit, navrhla obhajoba při respektování zásady in dubio pro reo zproštění obžalované v plném rozsahu.

Soud se s nabízeným skutkovým dějem neztotožnil, obhajobu obžalované, že se bránila hrozícímu útoku, považuje důkazně za vyvrácenou a ve svém důsledku pouze účelově tvrzenou. V průběhu přípravného řízení trestního obžalovaná procesně nevypovídala. Nicméně při řízených hovorech v rámci znaleckého zkoumání vylučuje napadení ze strany manžela. Popis útoku a jeho intenzita ze strany obžalované naznačuje déletrvajících údery pěstí či kopy do obličeje a prakticky celého těla. Obžalovaná byla po zadržení fotograficky zachycena, postava obžalované zjevně nenese žádné projevy fyzického útoku popisované intenzity.(hematomy, podlitiny, oděrky apod.)

Jest důkazně podloženo, že obžalovaná podezírala manžela z nevěry. V době těsně před datem 1. 11. 2012 obžalovaná činila kroky ke ztotožnění osoby údajné milenky manžela, jak o tom svědčí výpověď svědkyně XXXXX a následně výpověď svědkyně XXXXX. Lze připomenout výpověď svědkyně XXXXX, ve které popisuje přijatý hovor od obžalované v ranních hodinách dne 1. 11. 2012. Obsahem telefonního hovoru bylo podezření obžalované na nevěru manžela. Lze současně uvést, že obžalovaná si nestěžovala na fyzický útok ze strany manžela, naopak popisuje zlost a vztek na jeho osobu.

Na základě shora uvedených skutečností proto soud uzavřel, že dne 1. 11. 2012 vůbec nereagovala obžalovaná vůči manželovi na základě údajného fyzického napadení a v obraně před hrozícím dalším fyzickému útoku, ale pouze a jenom jednala pod dojmem nevěry manžela. Obžalovaná připustila, že hádka kritického dne vznikla po připomenutí údajné nevěry, následně ve stejném duchu vedla telefonát s XXXXX. Poté obžalovaná bere do ruky kuchyňský nůž a vyhledá bezprostřední (blízkost) přítomnost manžela. Jak bylo shora uvedeno, obžalovaná nemanipuluje před manželem nožem z důvodu obrany před hrozícím útokem, v kontextu osobnostního založení lze logicky dovodit, že se tak jedná o demonstrativní chování.

V obývacím pokoji se prokazatelně odehrály poslední okamžiky života poškozeného XXXXX, zde došlo k jeho zasažení nožem do oblasti pravé nadklíčkové kosti, jak o tom svědčí výsledky ohledání místa činu v podobě nalezených krevních stop. Obžalovaná doznala čelní postavení před sedícím manželem na pohovce, v ruce držela kuchyňský nůž. Obžalovaná též doznala, že nůž zcela jistě manžel pozoroval.

Nesporným zjištěním učiněným z provedených důkazů je rozsah poranění, která utrpěl poškozený XXXXX dne 1. 11. 2012, a určení příčiny úmrtí. Soud rekapituluje, že při prvotním ohledání těla poškozeného byla zjištěna v obličejové části drobná poranění typu škrábanců, oděrek a podlitin, která svědčí pro zevní násilí. Obžalovaná doznala, že poranění mohla při potyčce manželovi způsobit. Dále bylo objektivizováno provedenou pitvou

poranění v prostoru nad vnitřním okrajem pravé klíční kosti v podobě bodnořezné rány jdoucí šikmo zprava zezadu shora doleva dopředu dolů v délce pěti centimetrů pod dolním úhlem, který se zdá ostřejší. Současně je zde shledán podkožní krevní výron růžovomodré barvy o průměru dva centimetry. Při zevním ohledání těla byla nalezena zaschlá krev na obou dlaních horních končetin, jakož i na dolních končetinách a na pokožce pravého kolene vpředu, na levém koleni a bérce zevnitř. Po otevření dutiny břišní bylo zjištěno poranění horního laloku pravé plíce, a to dva centimetry od horního okraje a dva cm za přední hranou je lokalizována bodnořezná ranka jdoucí zezadu shora doleva dolů v délce jednoho centimetru a do hloubky jednoho centimetru. Současně je zjištěno poškození pravé podklíčkové žíly v podobě v ostře podélné bodnořezné ráně na přední straně, a to v délce 2 cm, takže prakticky chybí přední půlkruh v zmíněné délce.

Znalci shodně uvedli, že bodnořezné poranění kožního krytu v oblasti pravé klíční kosti, poškození pravé podklíčkové žíly v podobě ostře podélné rány na její přední straně v délce 2 cm a poranění horního laloku pravé plíce odpovídají jedinému zásahu bodnořezného nástroje typu nože. Při ohledání místa činu byl zajištěn kuchyňský nůž se zakrvácenou čepelí, není pochybností, že nůž způsobil poškozenému popisovaná poranění, jak bylo odbornými expertizami doloženo. Z provedených důkazů, zejména ze zjištění o rozdílných fyzických dispozic (výšek postav obžalované a poškozeného), lze vyloučit, že by poškozený byl zasažen nožem ve zpřiměném postoji. Naopak z takových skutečností lze dovodit vzájemnou polohu obžalované a poškozeného v době, kdy kuchyňský nůž zasáhl tělo poškozeného. Samotná obžalovaná popisuje, že manžel seděl, připouští, že mohl vstávat.

Znalci se též vyjádřili k intenzitě rány nožem, která zasáhla tělo poškozeného, včetně průběhu bodnořezné rány. Dle znalců byla bodnořezná rána způsobena útokem, který byl veden střední silou, jakou je schopna vyvinout žena, a to shora dolů a mírně zpředu dozadu. Ostří bylo orientováno doleva dopředu z pohledu zraněného. Nůž mohl být držen jak v pravé, tak v levé ruce s ostřím vyčnívajícím od malíkové hrany ruky. Důležitým znaleckým závěrem je skutečnost, že na straně poškozeného nebyla zjištěna poranění, která by bylo možné dávat do souvislosti s obranou proti útoku.

Konečně znalci bylo vyargumentováno, proč odmítají variantu vzniku bodnořezného poranění v podobě tzv. naběhnutí poškozeného na čepel kuchyňského nože. Znalci takovou eventualitu vyloučili, neboť pokud by se poškozený aktivně pohyboval proti noži, tento by musel být pevně fixován. Pevná fixace nože je však termín odlišný od pevně drženého nože v ruce jiné osoby. V takovém případě by dle znalců došlo k ohnutí čepelce nože a tím k jinému vzniku a průběhu bodnořezného poranění, než tak jak byl zkoumáním objektivizován.

Závěry znalců ohledně schopnosti poškozeného dalšího dočasného aktivního jednání (chůze, schopnost vyjadřovat se), je v souladu s tvrzením obžalované, že poté s manželem komunikovala. Znalci uvedli, že poškozený byl při vědomí po dobu nejméně desítek vteřin, možná i minut. K smrti poškozeného XXXXX došlo s odstupem několika minut a desítek minut po vzniku zranění. Smrti bylo možné zabránit, a to pouze včasnou a specializovanou lékařskou pomocí. Stanovené časové rozmezí úmrtí, které bylo znalci stanoveno, není v rozporu s dalšími provedenými důkazy, zejména zprávou o výjezdu a zásahu lékaře zdravotnické záchranné služby, který zkonstatoval smrt poškozeného.

Důležitým podpůrným důkazem se ukázal zvukový záznam přijatého tísňového volání na linku č. 112. Obžalovaná v úvodu oznámila, že bodla manžela a požaduje příjezd lékaře. V kontextu výpovědi obžalované, kterou soud vyhodnotil v části útoku nožem jako vyhýbavou, a zejména v souvislosti se závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství v části, kdy se znalci vyjadřují k možnému mechanismu vzniku poranění poškozeného, je nutné vyhodnotit obsah zvukového záznamu jednoznačně v neprospekch tvrzení obžalované.

Z provedeného dokazování se podává, že obžalovaná vyvolala kritického dne hádku, kdy opětovně podezírala manžela z nevěry. Na straně obž. XXXXX byla zjištěna duševní porucha v podobě smíšené poruchy osobnosti s rysy histriónskými a emočně nestabilními. Znalec mimo jiné zdůraznil, že takové osoby mají tendence jednat impulsivně, bez ohledu na důsledky jednání. Emoce takto uzpůsobených osob jsou proměnlivé a nevypočitatelné, snadno se mění i vlivem nepatrného podnětu. Nejsou schopni své pocity ani své chování ovládat. Právě v důsledku aktuální manželské hádky a vystupňovaného zlobného afektu, byla dovozena zmenšená přičetnost obžalované, a to ve složce ovládací měrou podstatnou.

Soud proto uzavřel, že provedené důkazy nabízejí jediné logické vysvětlení a popis události dne 1. 11. 2012, která se odehrála v přízemním bytě manželů XXXXX v XXXXX. Obž. XXXXX vyvolala po odchodu nezletilých dcer z bytu s manželem hádku, ve které ho opětovně obvinila z nevěry. Při vyvolané hádce manžela fyzicky napadla, o čemž svědčí drobná poranění v obličejí poškozeného, která byla zjištěna při ohledání jeho těla. Následně telefonicky kontaktovala XXXXX, které si postěžovala na manželovu nevěru. Po ukončení telefonátu ve zlobném afektu opětovně slovně napadla manžela, který se v tu dobu nacházel v obývacím pokoji. Obžalovaná z kuchyňské linky bere do ruky nůž o délce ostří téměř 19 cm, a s nožem odchází za manželem. Ten sedí na gauči v obývacím pokoji, obžalovaná přichází do těsné blízkosti a následně vede rukou s nožem proti tělu manžela pohyb, při kterém jej zasáhne do oblasti pravé klíční kosti. Při takovém jednání způsobí obžalovaná manželovi poranění, zejména smrtící zranění, tj. bodnořezná rána nad pravou klíční kostí odtínající část stěny podklíčkové žíly vpravo v délce dva centimetry a způsobující bodnou řeznou ranku horního laloku pravé plíce. Příčinnou smrti je zakrvácení dutiny hrudní po předchozím poranění podklíčkové žíly, o čemž svědčí nález 1600ml tekuté i kypře sražené krve v dutině hrudní. K smrti poškozeného dochází maximálně s odstupem několika desítek minut po vzniku primárního poranění. Znalci se vyjádřili, že smrti by šlo zabránit včasnou a současně vysoce specializovanou lékařskou pomocí v době do několika minut od vzniku poranění.

Obžalovaná usmrtila poškozeného ve zlobném afektu, který byl vyvolán domnělou představou o nevěře manžela, případně naznačený postoj poškozeného manželství opustit. Smíšená porucha osobnosti jí neumožňovala plně racionálně ovládat afekt. Na straně obžalované byly měrou podstatnou sníženy ovládací schopnosti, což mělo vliv na závěr o přičetnosti obžalované, jak bude rozvedeno níže při právním hodnocení. Konání obžalované v afektu, kterým způsobila manželovi smrtelné poranění, lze přirovnat k prudké letní bouři, která bývá velice krátkodobá a občas i ničivá. Následně přivolaná zdravotnická záchranná služba obžalovanou již konstatovala smrt poškozeného XXXXX. Obžalovaná tak jediným zásahem nožem usmrtila manžela, kterého zřejmě milovala a současně zbavila své nezletilé dcery otce.

Právní hodnocení

Obžaloba kvalifikovala jednání obž. XXXXX jako trestný čin (zvláště závažný zločin) vraždy dle § 140 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se dopustí ten, kdo jiného úmyslně usmrtí. Objektivní stránka trestného činu spočívá v usmrcení člověka (zbavení života jakýmkoliv způsobem).

Trestný čin vraždy je navýsost úmyslným trestným činem, proto musí být prokázán úmysl pachatele směřující k usmrcení jiného. Podle m§ 15 tr. zákoníku je trestný čin spáchán úmyslně, jestliže pachatel

- a) chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem (úmysl přímý)
- b) věděl, že svým jednáním může takové porušení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn (úmysl nepřímý)

Vztah pachatele trestného činu k jeho následku musí být řádně zjištěn a prokázán. Při zkoumání formy úmyslného zavinění v případě trestného činu vraždy je nutné vycházet z konkrétních skutkových okolností. Při hodnocení zavinění obžalované soud posuzoval zejména následující okolnosti: způsob provedení útoku, intenzita útoku, charakter útočící zbraně, místo na těle poškozeného, proti kterému byl útok veden, existenci okolnosti, která by mohla objektivně zabránit smrti poškozeného a pohnutka jednání útočnicka.

Jak bylo shora zjištěno a popsáno, obžalovaná vedla útok bodnořezným nástrojem-nožem o délce ostří 188 mm. Použitý nástroj pro délku ostří je způsobilý proniknout do těla napadené osoby, a způsobit mu závažná poranění (zasažení vnitřních orgánů, zasažení či přetětí cév, apod.) Těchto skutečností si musela být obžalovaná vzhledem ke svému věku a zkušenostem vědoma. Nelze přehlédnout předchozí prokázané napadení poškozeného nožem právě ze strany obž. XXXXX, kdy pouhou náhodou, nedošlo k újmě na straně poškozeného. Dále lze připomenout další útok nožem ze strany obžalované vůči bratrovi.

Útok nožem byl veden proti oblasti nad pravou klíční kostí. Uvedené místo není zvýšeně chráněno proti zevnímu násilí. S ohledem na sílu kožního krytu v daném místě a průniku nože do těla a zasažení podklíčkové žíly a horního laloku pravé plíce lze dovozovat, že útok nožem byl veden střední silou. Tomu nasvědčuje i předpokládaný směr útoku nožem, který je odvozen od vzniklých poranění (shora dolů a mírně zpředu dozadu). Z toho lze dovodit vzájemné čelní postavení útočnicka a napadeného v době provedení útoku. Poranění v podobě bodnořezné rány nad pravou klíční kostí odtínající současně podklíčkovou žílu vpravo v délce 2cm a způsobující bodnořeznou ranku horního laloku pravé plíce bylo způsobeno jediným zásahem (průnikem) kuchyňského nože. Následné změny v podobě otoku mozku, nedokrevnosti parenchymatózních orgánů, napěněná krev v srdečních komorách a 1600 ml sražené krve v dutině hrudní, jsou nastalými póurazovými změnami v souvislosti se zjištěným jediným bodnořezným poraněním.

Obžalovaná vedla útok po vystupňované hádce a v nastalém zlostném afektu na manžela, přičemž tento nezavdal k takovému stavu obžalované žádnou záminku svým

postojem, aktivním či pasivním konáním. Jak bylo shora uvedeno, obžalovaná nevedla útok nožem v obraně proti přímému násilí či proti hrozícímu násilí ze strany poškozeného. Tato okolnost byla vyloučena, proto soud nepoměřoval jednání obžalované dle ust. § 29 tr. zákoníku o nutné obraně (viz. níže)

Při hodnocení zavinění soud nemohl pominout chování obžalované před vlastním útokem, kdy po telefonu sdělovala svědkyni XXXXX, že poškozeného zabije a byt podpálí. V kontextu celkové situace, kdy obžalovaná pojala podezření na manželovu nevěru a horečně zjišťovala ve svém okolí informace ke ztotožnění domnělé milenky manžela, lze takové projevy nutné vyhodnotit jako demonstrativní. Svědčí proto předchozí hádka s manželem a vztek, který popisuje svědkyně XXXXX, který byl zjevně z hlasu obžalované vnímán. Demonstrativní jednání obžalované uvedeného způsobu dle názoru soudu nesvědčí o přímém záměru usmrtit manžela pro domnělou nevěru.

Naopak zcela logickým vysvětlením ve světle provedených důkazů se podává, že obžalovaná po předchozí hádce s manželem, kterou vyvolala, opětovně slovně zaútočila na manžela. Obžalovaná doznala, že již v předešlých hádkách vzala na manžela nůž. I dne 1. 11. 2012 uchopila do ruky nůž, nikoli na obranu, ale na demonstraci „převahy“. Takové vysvětlení zapadá do jejího uvažování a osobnostního založení, jak bylo vykresleno znalcem psychologem (potřeba ve vztahu dominovat a určovat chování partnera). V nastalém afektu a hněvu zasáhla nožem manžela do oblasti nad pravou klíční kostí a způsobila mu smrtelné poranění. Poté si zjevně obžalovaná uvědomila dosah svého jednání a snažila se manželovi pomoci, o čemž svědčí přiložení oděvů na krvácející ránu a tísňové volání na linku č. 112.

Obžalovaná musela za uvedených skutečností být srozuměna, že při použití zbraně v podobě kuchyňského nože o délce ostří cca 20 cm a zasažení odkrytého místa na těle poškozeného v oblasti klíční kosti až krku, může přivodit velice závažná poranění až smrti. Obžalovaná vzhledem k předchozím útokům nožem proti tělesné integritě manžela musela být srozuměna, že pokud užije k útoku nástroj v podobě kuchyňského nože, útok vede poměrně razantní silou, kdy nůž proniká kožním krytem do těla poškozeného nejméně na pět centimetrů, může takovým zásahem nožem způsobit neodčinitelná následky na zdraví či dokonce životě jedince. Útok nožem nelze posuzovat odděleně od předchozí hádky, kterou obžalovaná zjevně vyvolala. Jednání obžalované, byť v afektu zloby, lze hodnotit jako odplatu za údajnou nevěru manžela a eventualitu opuštění společné domácnosti.

Obžalovaná musela být vzhledem k způsobu útoku a charakteru použitého předmětu srozuměna s tím, že pokud zasáhne manžela nožem do citlivé oblasti nad pravou klíční kostí až krku, která není zvýšeně odolná vůči zevnímu násilí, vzhledem k představě dospělého jedince o uložení cév v této oblasti, že takový útok může napadeného usmrtit. Následky bodnořezného poranění již nebylo v silách obžalované, ale ani přivolané záchranné služby zdravotnické, odčinit a zabránit tak smrti poškozeného XXXXX. Jak bylo důkazně podloženo, obžalovaná při útoku nebyla vedena dlouhodobou záští či zjevně nepřátelským postojem k osobě manžela. Obžalovaná jednala impulzivně, kdy nedokázala potlačit pocity vzteku a možného ohrožení v podobě představy (údajně) nevěry a ztráty partnera, na kterém byla citově i hmotně závislá. Soud proto uzavřel, že obžalovaná jednala v úmyslu nepřímém dle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, když byla dostatečně zkušenostmi a dosavadním

poznáním vybavena, aby dokázala být srozuměna, že jí provedený útok je způsobilý usmrtit manžela.

S ohledem na závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, kterou jsou podpořeny soudem učiněnými skutkovými zjištěními, byl učiněn závěr, že obžalovaná v době útoku nožem vůči poškozenému, jednala ve zmenšené přičetnosti. (§ 27 tr. zákoníku). Obžalovaná měla plně zachovalou složku rozpoznávací, avšak složka ovládací byla vlivem přítomnosti smíšené poruchy osobnosti snížena měrou podstatnou.

Obhajoba navrhlá aplikovat na jednání obžalované ustanovení § 29 tr. zákoníku o nutné obraně. Aplikace ustanovení o okolnosti vylučující protiprávnost v podobě nutné obrany předpokládá kumulativní splnění dvou podmínek:

- odražení útoku přímo hrozícího nebo trvajícího na zájem chráněný trestním zákoníkem
- zaujatá obrana nesmí být zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku

Soud již shora naznačil, že s takovým pohledem na jednání obžalované se neztotožňuje. Především z provedených důkazů nelze dovodit, že v době útoku byla obžalovaná vystavena již probíhajícímu útoku proti tělesné integritě či že by snad byl ohrožen bezprostředně její život či alespoň zdraví. Současně z provedeného dokazování nelze dovozovat, že se reálně k útoku vůči obžalované ze strany manžela alespoň schylovalo. Obžalovaná velice obecně popsala, že byla v minulosti opakovaně fyzicky napadána, a proto vzhledem k odlišným fyzickým parametrům použila k zastrašení manžela nůž. Taková reakce vždy měla manžela odradit od dalšího útoku. Kritického dne byla obžalovaná dle vlastního tvrzení vystavena velice intenzivnímu fyzickému útoku, kdy rány pěstí a kopy směřovaly na prakticky celé tělo. Obžalovaná však dále uvádí, že v době, kdy uchopila nůž, útok netrval, přesto s nožem vyhledá bezprostřední přítomnost manžela a tím opětovně vyvolá hádku. Již ze samotného tvrzení obžalované musel soud dovodit, že nejsou splněny podmínky pro posouzení jednání obžalované v nutné obraně.

Závěrem právních úvah soud okrajově zmiňuje, že nebyly splněny podmínky pro právní kvalifikaci jednání obžalované dle § 141 odst. 1 tr. zákoníku (trestný čin zabití) Obžalovaná v průběhu hlavního líčení konstantně tvrdila, že byla obětí domácího násilí, kdy jednání ze dne 1. 11. 2012 bylo vyvrcholením předchozího zlého nakládání ze strany manžela (slovní ponižování a zejména opakované fyzické ataky). Z provedených důkazů však postavení obžalované jako systematicky a dlouhodobě týrané osoby nebylo zjištěno. Soud na straně obžalované též nedovodil úmyslné usmrcení v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli.

Při úvaze o druhu a výměře trestu soud vycházel z povahy a závažnosti trestného činu, osobních, rodinných a majetkových poměrů, přihlédl dále k dosavadnímu způsobu života a možnostem nápravy.

Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, mírou zavinění a jeho pohnutkou. (§ 39 odst. 2 tr. zákoníku).

Obžalovaná spáchala nejzávažnější trestný čin, kterým zbavila jiného života. Způsobila tak neodčinitelný následek. Jednání obžalované, které vyústilo v usmrcení jiného, směřovala proti jedné z osob nejbližších, manželovi. V tomto směru je nutné hodnotit jednání obžalované s největší přísností. Obžalovaná usmrtila manžela po předchozí hádce, kterou vyvolala. Jednání obžalované v době útoku nožem bylo výrazně ovlivněno silným afektem, který snížil její přičetnost.

Při stanovení druhu a výměry trestu soud vedle povahy a závažnosti trestného činu přihlédl k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem. Byť bylo zjištěno, že obžalovaná byla v minulosti soudně potrestána, nelze k předchozím odsouzením přihlížet, neboť jsou zahlazena. Obžalovaná se k trestné činnosti nedoznala. V průběhu hlavního líčení byly patrné známky projevené lítosti nad smrtí manžela. Soudem nebyly zjištěny žádné přitěžující okolnosti vymezené v ust. § 42 tr. zákoníku.

Pachatel zvláště závažného zločinu vraždy je ohrožen trestem odnětí svobody v sazbě 10-18 let. Právě s ohledem na povahu a závažnost trestní věci a současně rozsah trestní sazby je vyloučeno ukládání jiného než nepodmíněného trestu odnětí svobody.

Významnou skutečností, kterou soud bral v potaz při potrestání, byla zjištěná zmenšená přičetnost na straně obž. XXXXX. Soud nepovažuje zmenšenou přičetnost za polehčující okolnost, když trestný čin spáchaný ve zmenšené přičetnosti se automaticky nestává méně závažným či škodlivým. Nelze však pominout, že kategorie zmenšené přičetnosti snižuje míru zavinění pachatele trestného činu. Pachatelem nezaviněná zmenšená přičetnost v době spáchání trestného činu odůvodňuje zvláštní postup při potrestání, jak naznačuje ust. § 40 odst. 1 tr. zákoníku. Soud proto přihlédl k zjištěné zmenšené přičetnosti při stanovení výměry trestu. Osobnost obžalované je uspořádána tak, že protiprávní jednání, a tedy i případné kriminální činy, nejsou předem promyšleny, plánovány, jsou naopak výrazně determinovány smíšenou poruchou osobnosti, zejména impulzivitou. Obžalovaná nemá sklony k páchání trestné činnosti, a proto z psychiatrického hlediska není pro společnost nebezpečná. Budiž zmíněno, že obžalovaná ihned poté, co způsobila manželovi poranění, které bylo smrtelné, se snažila odcinit následek svého jednání. Obžalované nelze vyčítat lhostejnost k poranění, které způsobila, a naopak se snažila zajistit manželovi ošetření a lékařskou pomoc.

Soud hodnotil spáchaný trestný čin i vzhledem k jeho dopadu na další členy rodiny obžalované, zejména na nezletilé dcery. Obžalovaná svým jednáním zbavila nezletilé dcery otce, což představuje závažný zásah do jejich budoucí výchovy. Pomine-li soud předpokládané snížení hmotného zajištění nezletilých dcer, které byly jednoznačně odkázány na příjmy otce ze zaměstnání, musí vyhodnotit jednání obžalované i z pohledu trvalé absence výchovného působení poškozené na dcery. Lze odtušit, že do budoucna bude výchova a výživa nezletilých dcer obžalované a poškozeného, plně závislá na schopnostech, možnostech a faktických výkonech obžalované.

Na základě shora uvedených skutečností soud aplikoval ust. § 58 odst. 1 tr. zákoníku o mimořádném snížení trestu odnětí svobody. Soud je přesvědčen, že účelu potrestání lze dosáhnout uložením trestu pod dolní hranici trestní sazby. Obžalovaná spáchala nejzávažnější

zločin v afektu, její osobnostní založení není takové, aby bylo možné presumovat, že se do budoucna bude dopouštět trestné činnosti. Prognóza resocializace je více jak příznivá.

Trestná činnost obžalované byla výrazně determinována její osobou a manželským poměrem. Soud považuje za významné okolnosti případu, které odůvodňují snížení trestu sníženou přičetností, neexistenci přitěžujících okolností a péči pachatelky o nezaopatřené nezletilé děti nízkého věku. Právě i z tohoto pohledu by se jevilo ukládání trestu ve shora zmíněné trestní sazbě jako nepřiměřeně přísné.

S přihlédnutím k zákonným ustanovením §§ 39, 40 a 58 tr. zákoníku soud vyměřil obžalované nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 8 let, pro jehož výkon byla v souladu s ust. § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazena do věznice s ostrahou. Zjištění o zmenšené přičetnosti v důsledku smíšené poruchy osobnosti může nabízet úvahy o uložení ochranného léčení. Znalec psychiatr žádnou formu ochranného léčení nenavrhnul s odůvodněním, že smíšená porucha osobnosti je trvalého charakteru a jen velmi obtížně ovlivnitelná, když obžalovaná není trvale nebezpečná pro společnost. Soud se s takovým náhledem v kontextu provedeného dokazování ztotožnil.

V rámci adhezního řízení soud přezkoumal uplatněné nároky na náhradu škody XXXXX, Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR a XXXXX a XXXXX. Poškozená XXXXX jako sestra poškozeného požadovala úhradu nemajetkové újmy v částce 175.000,- Kč s odkazem na ust. § 444 odst. 3 písm. e) zákona č. 40/1964 Sb. v platném znění. Poškozená VZP ČR uplatnila nárok na náhradu škody v částce 1.699,- Kč s odůvodněním, že právě v takové výši vynaložila náklady na léčení poškozeného, což doložila přiloženým vyúčtováním. Nárok právně opírá o ust. § 55 zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění. XXXXX a XXXXX byly v trestním řízení zastoupeny kolizním opatrovníkem z řad zaměstnanců orgánu sociálně právní ochrany dětí při Magistrátu města České Budějovice. Poškozené požadovaly úhradu nemajetkové újmy s odkazem na ust. § 444 odst. 3 písm. b) zákona č. 40/1964 Sb., každá ve výši 240.000,- Kč.

V rámci přezkumu uplatněných nároků soud dospěl k závěru, že byly uplatněny řádně a včas a oprávněnými osobami (poškozenými). Nároky na náhradu škody byly určité a přezkoumatelné. V případě nároků na přiznání nemajetkové újmy tyto oprávněně vycházely z ust. § 444 odst. 3 písm. b), e) občanského zákoníku, podle kterého za škodu usmrcením náleží pozůstalým jednorázové odškodnění, a to každému dítěti částka 240.000,- Kč a každému sourozenci zesnulého částka 175.000,- Kč. Ustanovení § 444 odst. 3 o.z. zakládá originální právo na jednorázové odškodnění pozůstalých. Nárok na náhradu škody uplatněný VZP ČR vycházel z nákladů výjezdu zdravotnické záchranné služby k poškozenému. Nároky na náhradu škody nejsou promlčeny a není dána existence jiných překážek, které by bránily o nárocích rozhodnout.

Z provedených důkazů soud dovozuje příčinnou souvislost mezi jednáním obžalované a vznikem škody, jak majetkové, tak i nemajetkové. Není dána současně žádná okolnost, která by snižovala míru zavinění obžalované za vznik škody. Na usmrcení poškozeného se výlučně podílela obž. XXXXX a proto je odpovědná za škodu. V případě poškozených XXXXX a VZP ČR soud postupoval dle ust. 228 odst. 1 tr. řádu a zavázal obž. XXXXX k povinnosti náhrady škody v částce 1.699,- Kč (VZP ČR) a v částce 175.000,- Kč (pozůstalá sestra

zesnulého XXXXX). V případě poškozených XXXXX a XXXXX též soud shledal odpovědnost za škodu. Přesto soud postupoval procesně v souladu s ust. § 229 odst. 1 tr. řádu a odkázal poškozené s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Je nepochybné, že obžalovaná je a bude povinna zabezpečit výchovu a výživu poškozených. Jest proto nepochybné, a to i s přihlédnutím k výši přiznaných nároků na náhradu škody, a stávajícím dluhům obžalované, že případným hrazením nemajetkové újmy, by mohlo dojít k snížení faktické úrovně každodenního zabezpečení nezletilých. Je dán prostor pro případnou moderaci nemajetkové újmy z uvedeného důvodu. Podklady pro takové rozhodnutí dle názoru soudu přesahují potřeby dokazování v trestní věci a proto soud rozhodl dle § 229 odst. 1 tr. řádu per analogiam o odkázání poškozených na řízení ve věcech občanskoprávních.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení prostřednictvím soudu podepsaného k Vrchnímu soudu v Praze (§ 248 odst. 1 tr.ř., § 252 tr.ř.), a to ve trojí vyhotovení.

Státní zástupce tak může učinit pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo chybí (§ 246 odst. 1 tr.ř.).

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilosti k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce (247 odst. 2 tr.ř.)

Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 1, 2, 3 tr.ř.)

V Českých Budějovicích dne 10. května 2013

Mgr. Michal Kubánek, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Andrea Krajčo